

Skatteministeriet

3. december 2021
J.nr. 2021 - 627

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 73 - Forslag til Lov om ændring af lov om et indkomstregister, skatteindberetningsloven og skattekontrolloven (Registersamkøring med henblik på systemudvikling og myndighedsudøvelse samt udvidet adgang til eSkatData-ordningen m.v.).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 14 af 30. november 2021.

Morten Bødskov

/ Per Hvas

Spørgsmål

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 30. november 2021 fra FSR - danske revisorer, jf. L 73 - bilag 5.

Svar

1. FSR – danske revisorer har i deres henvendelse af 30. november 2021 påpeget, at de finder det problematisk, at der indføres en bestemmelse uden et specifikt formål til indsamling, samkøring og behandling af oplysninger, herunder at bestemmelsen ikke indeholder en afgrænset anvendelse.

Hertil bemærkes:

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at formålet er at skabe en klar og udtrykkelig hjemmel til, at Skatteforvaltningen vil kunne behandle, herunder samkøre, de oplysninger, Skatteforvaltningen er i besiddelse af - med henblik på udvikling af it-systemer, der er nødvendige for Skatteforvaltningens myndighedsudøvelse.

Efter bestemmelsen vil Skatteforvaltningen kunne indsamle, behandle og samkøre alle nødvendige oplysninger om fysiske eller juridiske personers økonomiske og erhvervs-mæssige forhold fra andre offentlige myndigheder og fra offentligt tilgængelige kilder, herunder samkøre disse oplysninger med de oplysninger, Skatteforvaltningen er i besiddelse af, ligeledes med henblik på at udvikle it-systemer, der er nødvendige for Skatteforvaltningens myndighedsudøvelse.

Bestemmelsen indeholder således både et specifikt formål, som er udvikling af it-systemer, og en nærmere afgrænsning, idet der alene vil kunne udvikles it-systemer, der er nødvendige for Skatteforvaltningens myndighedsudøvelse.

2. Det er FSR – danske revisorerers opfattelse, at en sådan bestemmelse giver risiko for, at Skatteforvaltningen kan udvikle it-systemer, der gør brug af machine learning m.v., som kan finde sammenhænge, der potentielt ikke vil være forbundet af beviselig kausalitet og dermed bidrage til mistænkeliggørelse af skattepligtige uden grund.

Hertil bemærkes:

Det er ikke hensigten med den foreslåede bestemmelse, at Skatteforvaltningen skal kunne finde sammenhænge, der uden grund mistænkeliggør borgere eller virksomheder – tværtimod.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der vil kunne udvikles it-systemer, som vil skabe bedre beslutningsgrundlag for Skatteforvaltningens sagsbehandlere – fx i forhold til at beslutte, hvem der efterfølgende udtages til nærmere kontrol. Det betyder alt andet lige, at den efterfølgende manuelle kontrol i højere grad vil kunne målrettes og ske uden unødige gener for det flertal af borgere og virksomheder, som afregner skatter og afgifter mv. korrekt.

Derudover forventes det, at anvendelsen af de udviklede it-systemer – dvs. den efterfølgende registersamkøring – vil føre til en højere træfprocent og en mere effektiv ressourceanvendelse ved udvælgelse af borgere og virksomheder til fx efterfølgende manuel kontrol.

3. FSR – danske revisorer støtter muligheden for, at Skatteforvaltningen får gavn af machine learning og kunstig intelligens til kontrolformål, men er bekymrede for, at udtrykket ”myndighedsudøvelse” giver mulighed for mere end det, der er nødvendigt for udøvelsen af Skatteforvaltningens kontrolopgaver. FSR – danske revisorer foreslår derfor, at det bliver muligt for Skatteforvaltningen at udvikle it-systemer, som kan indsamle, samkøre og behandle oplysninger ved hjælp af machine learning og AI til brug for opgørelse, opkrævning og inddrivelse af skatter, arbejdsmarkedsbidrag, told og afgifter.

Hertil bemærkes:

Den foreslåede bestemmelse om at indsamle, behandle og samkøre data med henblik på systemudvikling skal medvirke til at fremtidssikre og effektivisere administrationen af Skatteforvaltningens samlede opgaveportefølje, som omfatter administration af skatte- og afgiftsområdet, administration af toldområdet, opkrævning og inddrivelse samt ejendoms-vurdering.

Begrebet ”myndighedsudøvelse” er således valgt, da Skatteforvaltningens samlede opgaveportefølje favner bredere end opgaver, der alene relaterer sig til konkret kontrol.

På Skatteministeriets område gennemføres fx en række vejledningsindsatser, og bestemmelsen vil således kunne anvendes til udvikling af it-systemer, som vil kunne prioritere og målrette Skatteforvaltningens vejledningsindsats. Efter bestemmelsen vil der også kunne udvikles it-systemer, som vil kunne anvendes i forbindelse med tilrettelæggelsen af det daglige arbejde – fx på de områder, hvor der er tale om meget store datastrømme, der skal prioriteres og håndteres, og hvor det ikke vil være tilstrækkeligt alene at tilrettelægge arbejdet på grundlag af faglig erfaring mv.

4. FSR – danske revisorer henviser til, at Skatteministeriet fraskriver sig oplysningspligten over for den enkelte skattepligtige, der er samkørt oplysninger om. FSR – danske revisorer mener, det er retssikkerhed for den enkelte skatteyder, at der er åbenhed om de samkørte data, som myndighederne har til rådighed om denne, og er skeptiske over for at oplysningspligten kan afvises med henvisning til, at det vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats.

Hertil bemærkes:

I databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 om den dataansvarliges oplysningspligt skelnes der mellem den situation, hvor oplysningerne om den registrerede er indsamlet hos den registrerede selv (artikel 13), og den situation, hvor oplysningerne om den registrerede er indsamlet hos andre end den registrerede selv (artikel 14).

Hvis den registrerede allerede er bekendt med de oplysninger, som er omfattet af oplysningspligten, skal oplysningspligten som udgangspunkt ikke opfyldes.

Artikel 14, stk. 5, litra b, i databeskyttelsesforordningen indeholder en undtagelse til oplysningspligten, hvis denne viser sig umulig eller vil kræve en uforholdsmæssig stor indsats. Bestemmelsen relaterer sig alene til oplysninger om den registrerede, som er indsamlet hos andre end den registrerede selv.

Disse regler skal og vil blive iagttaget i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse.

Skatteministeriet fraskriver sig således ikke generelt oplysningspligten over for den enkelte skattepligtige, der er samkørt oplysninger om.

Det bemærkes herudover, at såvel borgere som juridiske personer ved henvendelse til Skatteforvaltningen kan få at vide, hvilke data om de pågældende der er indsamlet fra andre myndigheder. Skatteforvaltningen skal ved henvendelse give borgerne indsigt i og, om nødvendigt, adgang til personoplysningerne. Adgang til personoplysningerne vil dog kunne begrænses af hensyn til bl.a. forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger.

Virksomheder, der ikke er omfattet af databeskyttelsesforordningen, kan forlange at blive gjort bekendt med en sags dokumenter via aktindsigt efter reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven.